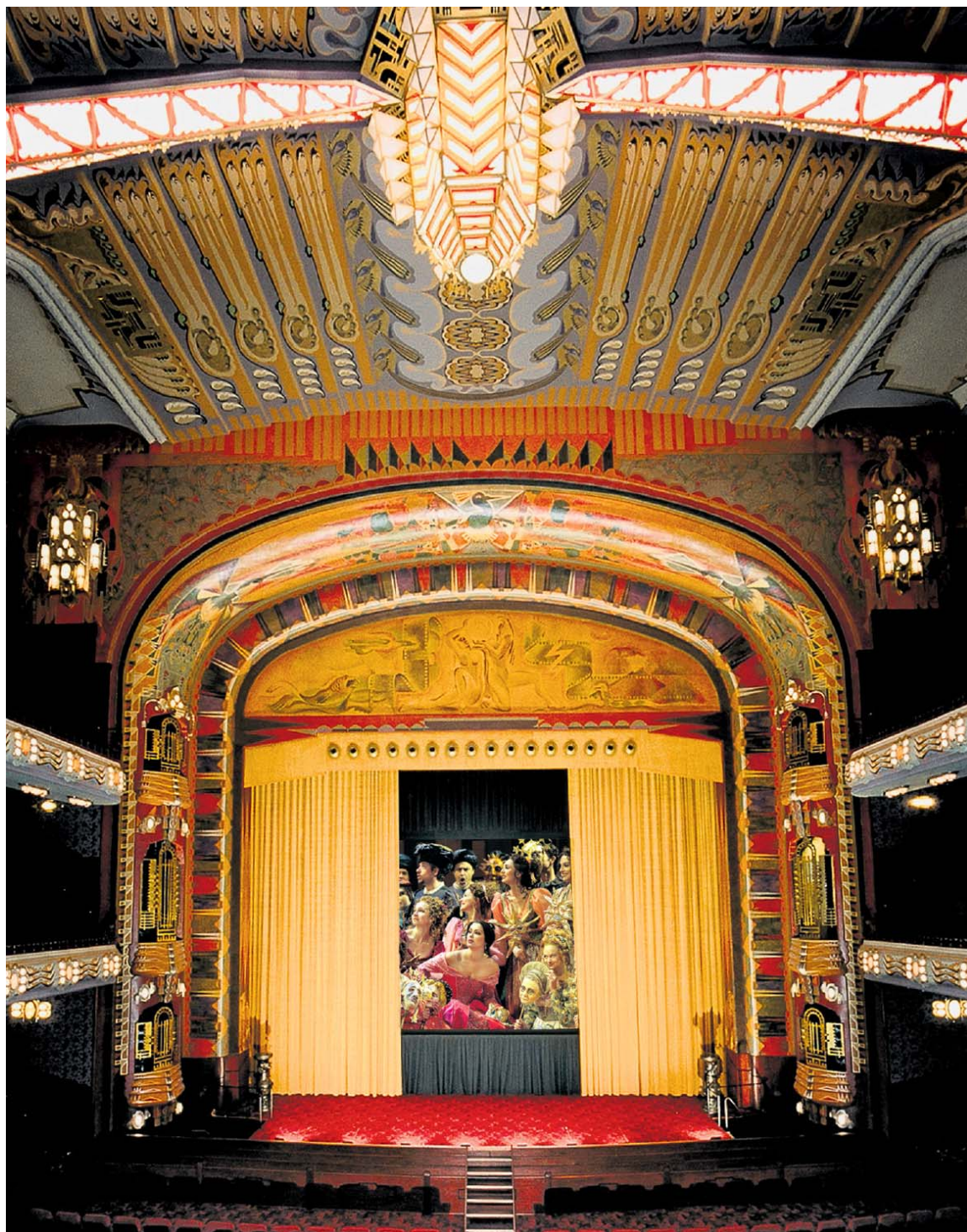

The Metropolitan Opera in New York Dit seizoen acht zaterdagen live in de bioscoop in Amsterdam, Den Haag, Ede

De wereldoperasterren komen zingen om de hoek

The Metropolitan Opera vanuit New York live in de Amsterdamse Tuschinski-bioscoop Fotomontage NRC Handelsblad

Vanaf dit weekend ook in Nederland: live opera in de bioscoop. Het New Yorkse Metropolitan Opera doet alles om een nieuw publiek aan te boren voor de uitstervende dure en vaak elitaire kunstvorm.

**Door onze correspondent
FREEK STAPS**

NEW YORK, 10 DEC. Ruim vijfenzeventig jaar na de eerste radio-uitzendingen van operavoorstellingen, breekt opera ook door in bioscoopzalen.

De grote aanjager is de New Yorkse Metropolitan Opera, Amerika's invloedrijkste operahuis. Dankzij de vernieuwingsdrang van de nieuwe directeur Peter Gelb werd in het vorige seizoen voor het eerst een selectie uit de operavoorstellingen in bioscoopzalen in de Verenigde Staten live uitgezonden: *simulcast* is daarvoor de juiste term.

Dit seizoen volgt Nederland met een serie van acht opera's, die zaterdag begint met Gounod's *Roméo et Juliette*, gedirigeerd door Plácido Domingo en geregisseerd door de Vlaming Guy Joosten.

De operavoorstellingen worden rechtstreeks vanuit New York vertoond in tal van steden in allerlei landen, ook in Pathé Tuschinski in Amsterdam, Pathé in Den Haag en Cinemec in Ede. Zo zijn de grootste sterren uit de operawereld, zoals de sopraan Anna Netrebko, te zien op het bioscoop scherm in de buurt.

The Metropolitan Opera heeft het aantal Amerikaanse schermen dit seizoen ruim verdubbeld en het aantal deelnemende landen is uitgebreid tot dertien. Het operahuis verwacht met de acht uitvoe-

ringen samen 1 miljoen kijkers te trekken – inclusief enkele honderden op universiteiten en New Yorkse middelbare scholen met een filmscherm. Ook operahuizen in Washington, San Francisco en Houston brengen voorstellingen in de bioscoop. Sinds vorige maand zijn zelfs uitvoeringen van de 229-jarige Scala in Milaan te zien in Amerikaanse bioscopen.

Om het aantal toeschouwers te maximaliseren zendt The Met zaterdag de matineevoorstelling live uit. Zo begint de eerste uitzending in de Nederlandse reeks om zeven uur 's avonds. Dat komt overeen met één uur 's middags in New York en tien uur 's ochtends aan de Amerikaanse westkust. Daarmee heeft The Met een zo groot moge-

Nu ook opera in de mooiste filmzaal van de wereld

lijk vangnet uitgeworpen. Alleen bioscopen in Japan en Australië moeten kiezen: middernachtelijke voorstellingen of toch maar niet live.

Het grootste verschil tussen de Amerikaanse bioscoopvoorstellingen en die in Nederland is de prijs. In de VS kost een kaartje 22 dollar (15 euro). Het goedkoopste arrangement in Nederland (inclusief welkomstdrankje, garderobe en pauzeconsumptie) kost 32,50 euro.

Die lagere Amerikaanse prijs is een essentieel onderdeel van het nieuwe beleid van de vorig jaar aangetreden Met-directeur Peter Gelb. „We zijn artistiek geïsoleerd en de band met de wereld om ons heen is verloren gegaan”, zo zei hij eerder dit jaar tijdens een open-

baar interview in New York. Een van de barrières tussen podium en publiek is volgens hem de toegangsprijs, die in de Met kan oplopen tot 375 dollar. Hij heeft ook de goedkoopste rang voor de 'echte' voorstelling in het operahuis in New York verlaagd tot 15 dollar. Hij vindt dat om te concurreren met de bioscoop, in ieder geval de prijs omlaag moet.

Die ingreep – controversieel, omdat het ongesubsidieerde operahuis ook al voor de prijsverlaging structureel verlieslatend was – was slechts het begin van Gelb's innovaties. Hij ontbindt contracten met operasterren die op het podium te statisch zijn. Hij huurt regisseurs uit de theater- en filmwereld in om de uitvoering aantrekkelijker te maken en popmuzici wordt gevraagd nieuw werk te componeren. Hij biedt opera's via internet aan als podcast die kunnen worden binnengehaald voor een draagbare muziekspeeler of als ringtone voor de mobiele telefoon.

Gelb's opzet begint financieel vruchten af te werpen. De bezoekersaantallen in het respectvol als 'The Big House' omschreven operahuis worden op basis van voorverkoop voor dit jaar 6 procent hoger ingeschat. En misschien maken de bioscoopuitzendingen dit jaar zelfs winst – iets uitzonderlijks in deze kunstvorm.

Het gevaar is wel dat Gelb met zijn innovaties de vaste kern van Metropolitan-bezoekers van zich vervreemdt. „Verwacht niet dat alles wat ik doe succesvol is”, zegt Gelb. „Maar ik probeer het in ieder geval.”

▶ Data en bezettingen: met-opera.org/hdlive; patheopera.nl. Res.: patheopera.nl; Topticketline 0900 3005000. Ede: www.cinemec.nl